

Сааді

Біографія

Місце народження: Шираз, Іран

Дата смерті: 09.12.1292 року

Рік смерті: 1292

Перський поет-класик, автор творів в жанрі мудрих міркувань, стали взірцем цього популярного спрямування в перській класичній літературі.

Навчався в Багдаді в медресе "Нізаміє". Протягом 30 років (1226-1255) подорожував по мусульманським країнам – від Індії до Марокко. Деякий час був бранцем хрестоносців в Тріполі. Після повернення в Шираз в 1256 Сааді став вести усамітнене життя, присвятивши себе літературній творчості. Протягом 2-х років він створив прославили його у віках твори Бустан (1257) і Гулістан (1258).

Бустан (Плодовий сад) – поема з 9 глав, кожна з яких містить оповідання, притчі і філософські міркування, що ілюструють сентенції автора з приводу того, яким повинен бути ідеальний правитель. Сааді закликає правителів бути гуманними до своїх підданих, досліджує, щоб кращі якості проявляли і люди з його оточення – чиновники, слуги і воєначальники, інакше його щедрість і доброта принесуть тільки шкоду. Ці роздуми проілюстровані прикладами у вигляді розповідей і притч.

Гулістан (Трояндовий сад) складається з 8 глав аспектів життєвої мудрості. Ці глави – про життя царів, про звичаї дєрвішів, про переваги вдоволення малим, про переваги мовчання, про кохання, про молодість, про вплив виховання, про правила спілкування. Глави містять розповіді, написані прозою і саджем (римованою прозою), і закінчуються віршованими вставками. Розповіді та пригоди взяті з життя Сааді, його подорожей інаблюдений. Ця весела і повчальна книга служить і шкільним підручником і книгою розважального читання, в ній багато дотепних парадоксів, зауважень та гумору. Її завдання – пробудити у людей прагнення до мудрості і здорового глузду як основі життя в суспільстві.

Крім цих творів, перу Сааді належить велика кількість ліричних віршів перською та арабською, а також трактати в прозі Панднаме (Книга настанов), авторство яких деякими дослідниками ставиться під сумнів. Шейх Сааді помер у Ширазі в 1292.

Власний досвід мандрівництва і роздумів про сущому надавали творам цього перського мислителя ту міру просвітленості, яка робила їх одночасно мудрими, прозорими і витонченими за формою. Булистан і Гулістан були надзвичайно популярні на Сході, являючи собою зразок того, якою може бути естетика жанру мудрих міркувань як особливого літературного напрямку, згодом вельми популярного в літературі перської, тюркської та індійської. Європейці познайомилися з творчістю Сааді в 17 ст., захоплювався його поезією Гете. Загальнолюдський гуманний характер творчості Сааді, бажання пізнати "міру речей" і прищепити здоровий глузд і співчуття до ближніх у вигляді загального стандарту взаємовідносин між людьми робить його

твори є популярними і сьогодні.